

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évire 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Amerika ébredése.

A világháború kimenetelét az Amerikai Egyesült Államok magatartása döntötte el. A gerentuli hatalmas ország előbb pénzét bontotta korlátlan kölcsönökben az antant hatalmának rendelkezésére, majd maga is beállott a háború véres pázmájába s rettenetes géppel segítette elé a halál útját.

Amint a béke érdekében Amerika elindított: Wilson négy pontja is csak rombolozott a központi hatalmak. Mert akkor, amikor a győztes és nemes elvekért helyt kellett volna állni, Wilson a központi hatalmak játékszerévé bizonyult, akit félrekönyökölték a békeföltételek megalkotásától. Így azok, akik a békeszerződések igazságos megalkotásában bizakodtak, keserű csalással jöttek rá, hogy a döntő bíró kezéből kikerült az igazság mérlege.

Amerika később sem igyekezett helyrehozni azt, amit engedett a békének nevezetesen a parancsok meghozatalánál.

Amint állt félre, megkövetelte, hogy az ország adósságokat, amelyeket nála csináltak, megfizessék, azontul engedte, hogy a népei tovább lépjenek, marcangolják a földet.

Amint azonban kiderült, hogy mégis csak a világ és a gazdasági járvány, ami Európában pusztít, Amerikát sem hagyja megmenekülni.

A múlt hetek eseményei ismeretesek.

Németország Londonba küldte minisztereit, hogy ezek szomorú helyzetét az angolok előtt föltárják és segítséget kérjenek.

Az angolok most is leghamarább megtalálták józan eszüket. Nemcsak maguk ígérték támogatást, de közbelépésükre Amerika is fölébredt és kimozdult közönyéből. Végre belátta, hogy ha Németország nem tudja pénzelni az antantot, akkor ezek sem fogják fizetni adósságaikat Amerikának.

Ezek után Amerika megtette a nagy lépést: Hoover, a köztársaság elnöke egyévi halasztást adott Amerika adóssainak és arra hívta fel ezeket, hogy ők is adjanak haladékot a központi hatalmaknak. Anglia és Olaszország azonnal elfogadták az indítványt, Franciaország azonban most is egyelőre a bosszú és önzés alapjára helyezkedett s tiltakozott Németország terheinek könnyítése ellen. A legutóbbi fejleményekből mégis remélai lehet, hogy lassanként Francia-

Hoover.

országban is urrá lesz a jobb belátás s így a kölcsönös engedékenység alapján legalább egyidőre megjavul Európa gazdasági helyzete.

Ugy látszik, Hoover elnöknek a fizetési halasztás engedélyezésével nem csupán a gazdasági helyzet könnyítése a célja, hanem az is, hogy ezzel politikai közeledést teremtsen az ellenséges európai államok közt s ha gazdasági terve sikerül, bizonyosan eléri ezt az eredményt.

ményt is, mert a politikai nehézségeknek szintén nagy részben a gazdasági válság az oka. Hogy milyen nagyjelentőségű az amerikai terv, semmi sem bizonyítja jobban, mint hogy pusztán hírére is nagy megkönnyebbülés, valamint az értékek emelkedése következett be a pénzpiacra.

Most már csak azt kell kívánnunk, hogy Amerika kitarthatson amellett a politika mellett, amely jóváteszi a rossz békeszerződések ártalmait.

Testvéri kézfogás a falu népével.

Az erdélyi magyar főiskolai hallgatók egy lelkes csoportja mozgalmat indított nemrégiben, hogy tanulmányozza az erdélyi faluk magyar lakosainak életkörülményeit és a tapasztalatok leszűrődésével megállapítsa annak a munkálkodásnak az irányát, amely a falusi magyarság jobb jövőjét van hivatva előkészíteni. A mozgalom nagyvonalúságát már előre biztosítja az a körülmény, hogy a kolozsvári főiskolákon tanuló magyar ifjak jórésze faluról származik, oda ünnepnapokra és szabadságra vissza-visszatér és közvetlen megismeréssel gyűjti a tapasztalati anyagot a mozgalom céljának beteljesítéséhez. A tervszerűen felépített megismerő és adatgyűjtő tevékenység második eszközét a kirándulások, nyári látogatások, légációk és a falusi emberekkel városban folytatott beszélgetések képezik.

Az erdélyi fiatalok az egész erdélyi magyarság háliját és elismerését kiérdemlik. A magyar intézmények vezetői egyöntetűen adják meg a munkássághoz támogatásukat, mert belátják, hogy ez az embertől emberhez vezető munka, a megismerésnek, tanácsnyújtásnak, a testvéri kézfogónak és az örök reménykedés élesztésének ez a módszere közelebb hozza a magyar lelkeket, érdekeket és az érdekvédelemnek egyébként szétszórt és elszigetelt védelmét.

Az erdélyi fiatalok falumunkájuk rendszeresítéséhez és tudományos feldolgozásához a betű hatalmát is felhasználják. Nemcsak havonta megjelenő folyóiratot szerkesztenek, hanem legújabbban „falufüzetek“ néven könyvek írásához és kiadásához is hozzáfogtak. Az első falufüzet már elhagyta a sajtót és abból láthatjuk a falu tanulmányozás-munkájának

első gyümölcsét. A nagyszerűen megfogalmazott könyv szerzője Gyallay Pap Zsigmond egyetemi hallgató a nép és az intelligencia egymás iránti viszonyáról nyújt tanulságokat és minden részletében helytálló megállapításokat. A tapasztalt tényekből következtetéseket is von arra nézve, hogyan viselkedjen a falusi „úr“, (a pap, tanító, földbirtokos) földmives osztállyal szemben, hogyan alakulhat ki az igazi magyar testvériség a falusi magyar nemzeti közösségekben és hogyan működnie a falusi közérdekű intézményeknek, hogy a nép gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődési élete bátyája maradjon a jövőjének.

Gyallay Pap Zsigmond tanulmánygerincét a befejező rész adja, amely az új munka céljait ezekben állapítja meg:

„A falut fel kell emelni elesettségéből, hagyatottságából, mivel a falu népének társadalmi, mind kulturális, mind gazdasági téren újjáteremtő hivatása van. A felemelés a segélynyújtás ne csak intézmények részéről történjék, hanem az intelligencia közelebb kerüljön — amelyet eddig a falu iránt tanúsított a megváltoztatásával... Nevelni kell az erdélyi intelligenciát, amely a falu kérdéseit a gyakorlatban végigtanulmányozta és erőit, képességeit a nép társadalmi helyzetének emelésére fordítja.“

Kiragadtuk e néhány sort Gyallay Zsigmond könyvéből, hogy főleg falusi olvasóink lássák belőle, mit céloz az erdélyi fiatalok szépen induló munkája, milyen munkák húzódnak meg megettük? Lássák tehát, hogy a városi ifjak, az iskolapadok szívesen, mint amilyen szeretettel teljes adásával törekcszenek az általános javak jövőjének megteremtésén, amelyben minden szerepet legyen meg a megfelelő gazdasági és kulturális helyzete, legyen meg a társadalmi béke és barátságos élete, egymás közötti békeszerzés egyetértése.

Ha faluitokba jönnek tehát e vándorok: az erdélyi fiatalok, fogadjátok szívesen, mint amilyen szeretettel, oda-fáradoznak ők a megismerés útján a mindnyájunk jövőjének megvédésére és megerősítésére.

KÜLFÖLD

Apponyi Albert gróf 50 éves képviselője Jászberénynek. Apponyi Albert gróffal szemben Jászberényben nem állítottak képviselőjelöltet. Apponyi tevékenységét egyhangú választás alapján Jászberény képviselője lett. Az ország nagy érdekességet költözött, hogy június 29-én volt Apponyi születésének százötvenedik évfordulója, hogy Apponyit ebben a kerületben választották meg képviselőnek. Attól az időtől Apponyi gróf megszakítás nélkül képviselője volt a magyar képviselőházban. A világ parlamentjeinek történetében ez példátlan előzmény. Ebből az alkalomból Jászberény június 29-én ünnepli Apponyi grófnak a mandátumát. Angol miniszterek Berlinben. MacDonald miniszterelnök és Anderson külügyminiszter június második felében vissza fogják adni német kollégáik londoni látogatását. Ez alkalomból a két ország jóviszonya megújulni fog s bizonyára tárgyalni fogják a német jóvátételre vonatkozó tervek revíziójának kérdését, amit különösen jelentőséget tulajdonítanak addig bizonyára nem ismert módja.

A bolgár kormány veresége.
A lezajlott általános választásokon a bolgár kormány súlyos vereséget szenvedett. Ennek az eredménye, hogy az ellenzék veszi át a kormányt s megváltoztatja a külpolitika irányát, barátságosabb viszonyt keresve Szerbiával. A kommunisták nagy erővel vettek részt a választásokon, de jelentősebb siker nélkül. Belpolitikai téren — legalább egyelőre — alig lesz változás.

Franciaország új hadihajókat épít. Nem régiben hirdettek egy új német hadihajó vízrebocsátásáról. Erre már meg is jött francia részről a válasz: Franciaország a német fenyegetés ellensúlyozására egy nagy hadihajót, két kisebb cirkálóval s hat kisebb hajót épít. Ilyen módon bizony nagyon nehéz lesz a leszerelés áldást hozó útjára rálépni.

Csehek a magyar nyelv ellen.
A cseheknek és a cseh újságoknak nagyon fáj, hogy a Felvidéken sokan beszélnek magyarul. Egyik cseh újság felháborodva írja, hogy a Felvidék magyarul beszélő részein több magyar szót hallani, mint tótul. Érsekújvár vagy Losonc hivatalos többségének tárgyaló nyelve a magyar, sőt az oda költözött tót családok is csak magyarul beszélnek egymással.

A pápa és Olaszország.
A múlt hetekben kiéleződött helyzet nagyban enyhült, amit különösen a Mussolini gyors közbelépésének lehet tulajdonítani. Mivel a vatikáni körök szintén kijelentették, hogy el fogják tiltani a vallásos célu egyesületeket a politizálástól — rövid idő alatt helyre fog állani a béke az egyházi és a világi Olaszország között.

Vetítógépek a népművelés szolgálatában. A Dunántul levő Tolnamegye törvényhatósága elhatározta, hogy az iskolán kívüli népművelés előmozdítására vetítógépeket szerez be, hogy azokkal az egyes községek állatorvosi, gazdasági és más közérdekű, vetített képekkel kísért előadásokat tarthassanak. Egyelőre 40 vetítógép beszerzéséről van szó. A magyar földművelésügyi miniszter már jóváhagyta a törvényhatóság intézkedését és a vetítógépek hamarosan kiosztásra kerülnek az egyes községekben.

Japánban veszedelmes földrengés pusztított. Középjapánban nagy földrengés pusztított. A földrengéssel egyidejűleg kiltört a több évszázad óta kialudt Tatejana tűzhányó hegy. A földrengés és tűzhányókitörés alkalmával nyolc falu dőlt romba. A természeti szerencsétlenség halálos áldozatainak száma sok száz főre rug.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
 hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

A tűz.

Az ember leghatalmasabb két ellensége a víz és tűz, melyek közül különösen az utóbbi érezteti az emberrel nap-nap után romboló erejét és hatalmát. Nem csoda, ha pusztító erejét, félelmes voltát látva, az ősemer egyenesen Isten gyanánt imádta a tüzet.

Az erdélyi magyarság az utóbbi években Zetelaka, Csikszenttamás és Felsősófalva szomorú példájában szemlélte, hogy a tűz pusztításával, erejével szemben mennyire tehetetlen és erőtelen az ember még akkor is, ha a védekezés eszközei rendelkezésre állanak. Hát még, ha váratlanul, készületlenül lepi meg.

Van egy régi közmondásunk: „Saját kárán tanul a magyar.“ De van — sajnos — egy éppen ilyen régi igazság is: Még a saját kárán is nehezen tanul a magyar. Legyünk kár-magyarok. Ne kárral, hanem kár nélkül, ne kár után, hanem kár előtt tanuljunk. Ne csak a magunk, de a mások kára is tegyen óvatossá, vigyázókká bennünket.

Ezért jó volna, ha minden falu — a saját érdekében — minél előbb megszervezné a helyi lehetőségek szerint a tűzoltóságot. A falusi ember a pipára, a tűzhelyre tud vigyázni. Hiszen mindene a háza, a takarmánya s vigyáz is rá. Mégis ha tűz van, összeszalad ugyan az egész falu, de alkalmas eszközök és tudás hiányában még sem sokat tudnak.

Azért szükséges még a legkisebb helyen is, megszervezni a tűzoltóságot. Ez nem ütközik nehézségekbe. Minden faluban ott vannak a tanítók és papok, — akik minden elismerést megillető buzgósággal munkálkodnak a nép kulturális színvonalának emelése érdekében, dalárdák vezetése, szindarabok betanítása, kulturházak építtetése által. Hiszem, hogy ők a nép felkérésére sehol sem vonakodnának a szervezés és kiképzés munkájának vállalásától.

Idő is áll rendelkezésre. Ott vannak a nyári vasárnap délutánok, melyek alkalmasak a gyakorlatok tartására. Más kulturjellegű összejövetelekre amugy sem lehet megvárni az egész héten dolgozó, munkában kifáradt férfiakat.

A szervezés főgondolata: a falu biztonság. Nem „diszszázad“-ra van a falunak szüksége, melynek az a ténykedése, hogy püspök bogadására, parádékra, szóval mindenféle ünnepi alkalomra teljes egyenruha díszben

rúkkoljon ki, tűzoltóbált rendezzen, tűzoltóbandát stb. szervezzen. Nem! Nekünk erre sem pénzünk, sem szükségünk!

A falu tűzoltósága — szerintem — olyan derék, jellemes emberek csoportosulása, akik kötelezik magukat arra, hogy táncmulatságok, színelőadások, vallásos estélyek, ünnepélyek alkalmával, eséplés és aratás idején éjjel és nappal önzetlenül állandó őrséget tartanak, féltik és őrzik egymás életét és vagyonát. Őrszejevetelek alkalmával megvizsgálják az ajtókat, a lámpák elhelyezését, készünlésben tartják a szükséges felszerelést. A lepihert nyugvó táborot soha sem hagyják őrszem nélkül, hogy az ellenség váratlanul ne támadhasson reá. Minden község kisebb-nagyobb nyugvó tábor, amit minden percben megámadhat az ellenség: a tűz.

Ehhez pénz sem kell. De kell keresztyén lelkület, emberbaráti szív. Ezért ezek a helyi tűzoltóságok csakis keresztyén társulások lehetnek. Nem lehet bárki tűzoltó, csak akik vezető megfelelőnek ítélt. Különbön halvaszólattett az egész szervezkedés. A rend, a kötelességérzet, az összetartás, felelősségtudat, a becsület, a szeretet gondolatának kell uralkodnia az egyesületen. Azért jó, ha az iskola és egyház körletén belül, a pap és tanító irányítás mellett működik az egyesület. Mert nem lehet tag az olyan ember, aki pl. örködés helyett lefeküdne és aludna, vagy aki „buzgó“ tag ugyan, de tűz alkalmával semmi hasznát sem lehetne venni, mert jobban féltene a saját életét, mint az égő házban levő gyermek életét, vagy aki szeret a zavarosban halászni. Ezt értem az alatt, hogy a tűzoltóság csak halálosrozott keresztyén szellemű alakulat lehet. Tavábbá jó eszköz lenne ez arra, hogy a pap és tanító a felnőttek közt is megkezdhesse kulturális és missziós munkáját.

Háború előtt a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ellátta a községeket felszereléssel. Jó volna, ha a Magyar Párt vállalná az egységes szervezés és felszerelés gondját. Minerva pedig gondoskodna olyan vezetőkönyv kiadásáról, amelyből a vezetők a szervezésre és oktatásra vonatkozólag minden szükséges tudnivalót megszerezhetnének.

Gondolkozzunk ezen fenn és lenn, vezetők és vezetettek. Csak az a fő, hogy ne sokáig gondolkozzunk, mert mikor „tűz van“, akkor már késő tűzoltóságot szervezni.

Bonczidai Dezső

Belpolitikai hírek

Lépés — hátrafelé! A belügy-miniszteriumban lázas munka folyik. Most készül az új közigazgatási törvénytervezet.

Az első lépést a népjogok teremtésére már a választások előtt megtették, amikor alkotmányellenesen megszüntették a közigazgatási prefektusok hatáskörét s ilyen uton szabadságot engedtek a megyék életében a politikának. Jól tudjuk, mit jelent ez. A kormánypárt szülőhordozói a szó szoros értelmében valósággal ráfeksznek a megye életére. Rokonságát és ismerőseit különböző állásokba helyezik el, gondoskodnak arról, hogy az a kevés legyen, ami még megmaradt a régi időkből, a megsemmisülés útjára kerüljön. Sokkal súlyosabb ennél az intézkedésnél azonban a törvénynek már szentesített rendelkezése, amely a kevés önkormányzatot is, a beosztási jogukat a helyi közügyekbe, megsemmisítette.

Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy ezután az ideiglenes bizottságoknak is éppen olyan hatáskörük lesz, mint a rendes községi tanácsoknak. Elképzelhető, milyen somoru és lesújtó eredményekkel járhat ez az intézkedés. A múltban törvény szabályozta az ideiglenes bizottságok működési lehetőségét és korántsem rendelkeztek olyan jogokkal, mint a választott tanácsoknak ellenére azonban a legbekiáltóbb törvénytelenégeket követték el. Számos helyen csak hosszú során dolgoztak a bizottságok és amikor a munka anyagi tönk szélére jutott, akkor szépen félreálltak. A mostani törvény még a múlttal is súlyosabb bajokat hozhat.

hat. Megkezdődik az interim-már bizottságok önkényuralma. A vegyes lakosságú falvaknál kizárólag románok veszik át az ügyek intézését és mindazt, amit a községi tanács józan belátásból nem akart keresztülvinni, órák alatt fogják keresztülhajtani.

Ezután azt, amit a szolgabíró elintézhetett, a prefektus elé kell vinni. Amit viszont a prefektus engedélyezett, azt Bukarestben kell kérvényezni. Vagyis a kiadások egész sorozatát zudítják a szegény falusi népre.

A Jorga-kormány is tisztában van azzal, hogy ennek az országban kisebbségei csakis ellenségesen fogadhatják az ilyen jogtipró intézkedéseket. S ezért egy ügyes politikai fogással megszólaltatta a maga kisebbségi emberét, Brandsch Rudolf alminisztert, aki hosszú nyilatkozatban jelenti be a kormány kisebbségi programját. De mit is mond tulajdonképpen Brandsch Rudolf, a magyarok ismert ellensége? Azt, hogy tanulmányozzák a kisebbségi helyzetet, törvényjavaslatokat készítenek, stb. stb. De hiszen ugyanezt mondták az összes előző kormányok is! Mindegyik megígérte az egyenlő bánásmódot, jogaink respektálását és sérelmeink orvoslását. Az ígéretek azonban csak pusztá ígéretek maradtak. Brandsch Rudolf is elmondta a kormány ígéréseit, azt remélve, hogy ilyen uton a kisebbségek megbocsátják a kormánynak a választások alatt ellenünk elkövetett politikai merényleteit. A magyar nép azonban már sokkal józanabb belátással rendelkezik, semhogy a hazug ígéretek lovára felüljön!

Demeter Béla

Maniu visszavonul! Maniu Gyula, az erdélyi románok vezérlő politikusa és a román Nemzeti Párt elnöke levelet intézett regáti elnök-társához, Mihalache volt miniszterhez. A levélben Maniu lemond a pártelnökségről, lemond képviselői mandátumáról és bejelenti, hogy teljesen visszavonul a politikai szerepléstől. Maniu visszavonulása érthető feltűnést keltett, mert ő egyike azoknak az erdélyi politikusoknak, akik Erdélynek az Ókirálysághoz való csatlakozásáért legtöbbet dolgoztak. Lemondásának külön érdekességet kölcsönöz az, hogy az erdélyi románok vezető politikusa nélkül maradtak, mert másik vezérük, Vajda Sándor még a választások előtt bejelentette, hogy a közéleti szerepléstől visszavonul.

Maniu visszavonulásának okát csak találgatják, de bizonyosat senki sem tud mondani. Valószínű, hogy a lemondás főindítókát az erdélyi és regáti nép között fennálló ellentétekben kereshetjük. Az egyesülés kimondása óta alig telt el egy évtized és máris bebizonyosodott, hogy az erdélyi felfogást nem lehet összeegyeztetni a regáti szellemmel és erkölcsökkel. Maniu, mint fegyelmezett román, nemzete ellen nyílt támadást nem akart intézni, de visszavonulásával beszédes bizonyosságot tett amellett, hogy az események alakulásával nincs megelégedve.

Bármennyire is méltányoljuk Maniunak nemzetével szemben tanúsított tapintatos eljárását, el kell ítélnünk, mert népét akkor hagyta cserben, mikor az a legnagyobb bajban van. A maihoz hasonló anyagi és erkölcsi elesettségben Románia a megalakulása óta nem volt. Most a vezérnek az élen volt.

A helyet Ha kell, merész elhatározással, új célok felé kellene törekednie, ahol megtalálja népe boldogulását. Rosszul alkalmazott tapintat volt tehát Maniu részéről, hogy a román nép regáli részével nem akarván perbe szállni, inkább visszavonult és hagyja, hogy az események vezér nélkül sodorják örvényekbe az erdélyi román népet.

* HIREK *

Uj fémpénzek kerülnek forgalomba. Károly király arcképevel 5 és 20 lejes pénzeket rendelt a román állam Angliában. A 2 ezer millió lej értékű pénzküldemény a napokban Bukarestbe érkezik.

Megint igazítjuk az órákat! A közlekedési miniszteriumban a beküldött jelentések alapján megállapították, hogy Romániában az érvénybe léptetett középeurópai időszámítás nem vált be. Ezért Valcovici közlekedésügyi miniszter törvényjavaslatot dolgozott ki az időszámítás megváltoztatásáról. A javaslat szerint az órákat májustól augusztusig a maihoz viszonyítva két órával, az év többi részében pedig egy órával igazítanák előre. Az új időszámítást minden valószínűség szerint még a nyáron életbe léptetik.

Itéletidő vonult át Erdély felé. A Nyugateurópában pusztító zivatarok hozzánk is eljutottak. Egyik éjszaka egész Erdélyben heves vihar tombolt. A vihar Kolozs, Szolnokdomboka és Szilágy megyékben okozott nagyobb károkat. A vihar a Mezőségben, különösen Vasa, Vajdakamarás, Keszü, Mócs, Pusztakamarás,

Kissármás, Novoly, Tuson, Domb és Mezőszilvás környékén dühöngött példátlan erővel. A jégesővel dúló vihar a gabonában óriási kárt okozott. Egyes község határ részein a termés teljesen megsemmisült. A vihar ezenkívül az épületekben, az árvíz pedig a hidakban okozott nagy károkat. A károsok millió lejre rug, amiből csak nagyon kevés térül meg biztosítás útján. Szolnokdomboka megyében a vihar nemcsak a vetésekben, épületekben okozott nagy károkat, hanem egy személyvonat ablakait is bezúzta. Az utasok közül többen megsebesültek. Szilágy megyében a villám sok épületet felgyújtott. Szilágy megye területén a viharok villámesapás következtében öt halálos áldozata van.

Vérhasjárvány pusztít egy bánáti községben. Rékás, bánáti községben néhány héttel ezelőtt egy gazdálkodó vérhasban betegedett meg. A betegség terjedése ellen nem történt semmi intézkedés s így rövidesen a községben több lakos megkapta a fertőző betegséget. A járványnak egy halálos és huszonöt súlyos beteg áldozata van.

Csodálatos gyógyulás. Csehországban a brünni üveggyárban dolgozott Kamil Moritz tizenkilenc éves munkás, mint üvegfúvó. A fiatalember születése óta süketnéma volt és az orvosok, akik gyermekkorától több ízben megvizsgálták, teljesen kilátástalannak mondták a gyógyítását. Most azután a nagy üvegfúvó műhelyben egyik munkástársa vigyázatlanul egy izzó vasruddal kiégette Moritz egyik szemét. A fiatalember hangtalanul rogyott a földre, a nagy fájdalom azonban hirtelen visszaadta beszé-

lőképességét, úgy hogy felkiáltott: Jézus, Mária, segítséget! A köréje sereglő munkások azonnal segítségére siettek és beszállították a kórházba, itt azonban megállapították, hogy szerencsétlenül járt szemét azonnal ki kell operálni, nehogy a másakra is megvakuljon. Az operáció sikerrel meg is történt. Betegágán néhány órával később eszméltre tért a fiatal munkás és akkor kiderült, hogy nemcsak beszélőképességét, de hallását is visszanyerte az óriási fájdalommal járó idegrázkódtatás során.

Szerencsés fordulat. Marosvásárhely közelében egy cigány öt gyermekével a vasuti sínekre feküdt, hogy a gyorsvonat elgázolja. A mozdonyvezető azonban a vonatot idejében lefékezte s az öngyilkosjelöltek így a biztos haláltól megmenekültek. Mikor a vonat utasai meghallották, hogy a cigány nyomorában akarta végzetettét elkövetni, gyűjtés útján 2600 lejt adtak a cigánynak. A cigány ellen bünvádi eljárást indítottak.

Mozitűz Galachban. A galaci „Rex” moziban kigyulladt a gépház. A tüzet egy kipattanó villamos szikra okozta. A tüzet a gépházban sikerült elfojtani, de Boris Jakab gépészt és segédjét nem lehetett megmenteni. Mindketten szénáé égtek. A közönség a tűz kitörésekor a moziból fejvesztetten menekült. A tolongás következtében sokan súlyosan megsebesültek.

Romániában a legmagasabb a kamatláb. A különböző államok jegybankjaival kapcsolatban megállapíthatjuk, hogy a kamatláb az Északamerikai Egyesült Államokban a legalacsonyabb, még pedig egy és fél százalék. Romániában a legmagasabb, 9 százalék.

Merénylet a család ellen.

Csiszár Lajos, magyarosvásárhelyi építész, nagy értékű cikket küldött szerkesztőségünkbe „*A megbukott kommunista város tero*” címen. Lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy *Csiszár Lajos* cikkét teljes egészében leközöljük, annak gondolatmenetéből azonban vázlatosan kiragadjuk a következőket.

Az orosz politikai forradalom most már a polgári rend utolsó maradványát képező kulákokat, vagyis kisbirtokosokat is teljesen tönkretette. Ezek után a leninisták azt tűzték ki céljukul, hogy minden olyan régi dolgot megsemmisítsenek Oroszországban, amelyik a polgári társadalmi rendre emlékeztet. Rettenetes ez a program! Gyilkolabb, mint a magántulajdont képező vagyon, ingatlan, földbirtok, ingóság, marhaállomány, gépek, szerzőmunkák államivá tétele. Ezeknek az elkobzásoknak a folyamata alatt sok borzalmas dolog történt. A kispolgár a maga házáért és szerszámjáért, kulákok ekéikért, földjeikért, utolsó riska tehenükért és kecskéjükért ellenállottak. Az ellenállás azonban nem használt semmit, irgalmatlanul elvettek mindent, aki ellenállott, meghalt, felkoncolták.

A kommunista vezérek e diadalok után újabb célok felé igyekeznek. Meg akarják semmisíteni a régi polgári társadalomnak minden maradványát. A városok és falvak építkezésében, a lakóházak berendezésében és használatában keresz-

tül akarják hajtani a papíron is szörnyűséges kommunista terveket. Olyan várost akarnak építeni, ahol az embernek az egyénisége megszűnnék és az összes lakosok egy óriási kaszárnya föltételei szerint élnének. Ezer ember lakna egy ilyen hatalmas kaszárnyában, közös hálószobákban, közös ebédlőkben és közös konyhákban. A gyermekek külön gyermekintézményekben, a fiatalok külön internátusokban volnának elhelyezve, családi név nélkül, számozva.

A hit és a vallás megsemmisítése után tehát a szovjet nyilatvan tör a családi szervezet ellen. Az anya gyermekszeretetéjén azonban nem lehet minden szívből kiirtani. A bölcsődal anyai hangját nem pótolja a gramafon vagy a gyermekkaszárnyákba beállított rádió recsegése. A gügyögő hangot nem érti csak az anyai szív. A legkisebb változást a gyerekarcon csak az édesanya lelki szeméi tudják észrevenni. A megszámozott gyermek, számozott nevelő keze alatt, számozott teremben, élő hústömeggé lesz és nem tölti be azt a hivatást, amit a teremtés koronájának be kellene töltenie.

Az emberi művelődés fejlődésével a család mind fontosabb szerepre jutott társadalmi szervezetünkben. Örökérvényű szentséggé lett létele az embereknek, sőt megtaláljuk ennek nyomát az állatoknál is. Meggyőződésünk, hogy a kommunista eszmék, amelyek most már a család ellen törnek, ezen fognak hajótörést szenvedni és a harcból diadalmasan fog kilépni a család, mint az örök szeretet jelképe és hagyományosa.

Indiában kolerajárvány pusztult. India sok vidékén nagy kolerajárvány dühög. A járvány eddig sok ezer ember áldozatul. A betegség India területén terjedőben

sz ember megőrült egy faluban. Különös járvány ütötte fel fejét Belgiumban az Ostende melletti Breeze faluban. Néhány órán belül több mint husz ember örült és a faluban a lakosság rémület lett urrá. Délelőtt fiatal 28 éves legény hajította a kocsiját. A következő órákban a legény leugrott a kocsiáról, letépte magáról a ruhát és nekiesett a lovaknak, amelyeket ütött-vert, sőt az egyik lónak beleharapott a fülébe. A falubeliek nagynehelyesen befogták a dühögő legényt és bevitték az elmeegógyintézetbe. Nemsokára ezután egy fiatal asszony kapott súlyos idegrohamot. Törni-zuzni esett és a háznépe sikoltozva próbálta ki az utcára. Ugyanakkor egy munkáson tört ki a lövöldözni kezdett. Most egymásután hol itt, hol ott lövöldöztek el rémült kiáltások. Egy ötven éves jómódu gazdálkodó kést ragadott és üvöltözve rohant végig a falu utcáján. Egy öreg asszony, akinek már gyengébb ereje sem volt, letépte a ruháit a templomba rohant és félreverte a harangokat. Asszonyok, leányok, férfiak estek idegrohamba és az egész község olyan volt, mint egy nagy tébolyda. A különös járvány teljesen érthetetlen az orvosok előtt. Az idegrohamok a betegek teljesen kimelegtek és eszméletüket veszítették el. A vizsgálat megindult, hogy a tömeges idegmegbetegedést mi idézte elő?

Hova lettek a Földhitel Intézet milliói?

A nemzeti parasztpárti kormány által kieszközölt külföldi kölcsönből, mint közöltük lapunkban, 650 millió lejt földhitelintézet alapítására kellett fordítani. Ennek az intézetnek lett volna feladata, hogy a tönkrement kisgazdáknak olcsó kölcsönöket nyújtson és ezáltal helyzetükön könnyítsen. A külföldi pénzintézetek megígérték azt is a földhitelintézet alapításakor, hogy ha a földhitelintézet ügyei jól fognak menni és a gazdák anyagi helyzetében előnyös változás következik be, hajlandók a román Földhitelintézetnek még háromszor ennyi kölcsönt, tehát közel 2 ezermillió lejt rendelkezésére bocsátani.

A szép tervnek és reménységnek azonban vége! A nemzetipárti kormány kormányzásának utolsó napjaiban ugyanis, hogy a tisztviselőket ki tudja fizetni és, hogy az állásukból távozó miniszterek és főhivatalnokok pénzhez jussanak, a Földhitelintézet befizetett alaptőkéjét csaknem teljesen elköltötte. A vizsgálatok eredménye szerint a derék karikások a 650 millióból 598

millió lejt fordítottak más célokra. Ezzel a Földhitelintézet sorsa válságosra fordult. Mert hiába fogják a megmaradt összeget megint 650 millióra kiegészíteni, a külföld elvesztette bizalmát és nem fog az új intézet segítségére sietni. Enélkül pedig annak működése teljesen kérdésessé válik, mert 650 millió lejes alaptőkével legfeljebb 1—2 megye gazdái tudna segíteni a román Földhitelintézet, hiszen szakértők szerint a romániai kisgazdáknak 10 ezermillió lejnyi gyors segítség kellene.

Hír szerint Jorgáék még ilyen körülmények között is azt akarják, hogy az intézet kezdje meg a kölcsönök folyósítását. Nagy a gyanunk, hogy Jorga is saját pártembereit akarja el látni kölcsönpénzzel. A kamat nagyságát az új intézet igazgatósága megállapította. Ez aligha fogja a kölcsönkérőket vonzani, mert nem lesz alacsonyabb a ma szokásos bankkamatnál, bizonyára 12 százaléknál drágább lesz.

Ime megint egy szomorú példa arra, hogy itt mi válik a szép tervekből?

Sikkasztó szolgabíró. Tigara-nu Mayer Dumitru, a szatmári járás főszolgabíróságához beosztott szolgabíró törvényes alpnélkül 8—10 ezer lejeget utaltatott ki magának a községek pénztáraiból. Lázári községben felvette a csendőrség lakbérét, nyolcezeröttszáz lejt s azt saját céljaira használta fel. Szamosdeb, Sárközujlak és Vetés községek pénztárából fenyegetésekkel nagyobb összegeket vett fel. A család szolgabíró ellen az eljárást megindították.

Amerikában a vonat szerepét az autó veszi át! Az Észak-amerikai Egyesült Államok 1921-től 1931-ig, tehát tíz év alatt, 444 vasuti vonalat szüntettek be. A beszüntetett vasuti vonalak egyenként 50 kilométernél rövidebbek. A tapasztalat szerint ugyanis ilyen távolságokon az autó a vonathoz képest gazdaságosabban bonyolítja le a személy- és áruforgalmat.

Engedélyezték a székelykereszturi gazdasági iskolát. Az unitárius egyház közbenjárására az oktatásügyi minisztérium a Kereszturon létesítendő gazdasági iskolának megadta a működési engedélyt. A nézeteltérésű esemény ismertetésére még visszatérünk.

A „MINERVA” Biztosítók. Igazgatóságának

Cluj-Kolozsar

Hálás köszönetemet kell tennem Önöknek azért az előzékeny és gyors eljárásért, amellyel férjem életbiztosításának összegét 100.000.— lejt (azaz egyszázezer lejt) az okmányok beszolgáltatása után azonnal kifizették.

Dej-Dés, 1931. június 17-én

Teljes tisztelettel

Özv. Oláh Péterné m. p.

Előttünk:

Molnár Andor, mint tanu
Máté Zsigmond, mint tanu

Rablótámadás a lugosi országúton. Szent István és Nagybán Sándor gazdálkodók bárányokat hajtottak a Marosillye-lugosi országúton. A két gazdától az országúton álló 1600 lejt és 6 bárány rabolt el. A tetteseket Urs Dániel, Urs Roman és Pogácsa Ioan, alsólapusnyaki lakosok elfogták.

Felhívás! Felhívjuk olvasóink figyelmét az avasujvárosi „Szent háromság” kasza telep azon ajándékaira, amelyek a legtöbb kaszát gyűjtőknek ad. A feltételek lapunk legutolsó oldalán levő hirdetésben megtalálhatók.

Gyilkoló villámcsapások. Szilágymegyében a legutóbbi zivatarok alkalmával két ember életét esett áldozatul villámcsapásoknak. Kovács Anna kárászteleki lakost kapálás közben sújtotta meg a villám. Szilágysomlyó közelében pedig egy Sarca Vasnevű 12 éves fiúcskát ölt meg a villámcsapás.

Művelődési mozgalmak

MÜKEDVELŐ ELŐADÁS BELÉNYESUJLAKON. A Belényesujlakon eredményesen működő egyházi Énekkar tagjaiból alakult mükedvelő csoport előadta Gárdonyi Géza „A Bor” című 3 felvonásos falusi történetét. Az előadáson a következő szereplők működtek közre: Vura Mihály, Köteles Lajos, L. Balogh Ilonka, Gergely Sára, L. Balogh Marika, Köteles Péter, R. Balogh Erzsébet, Molnár Mihály, Molnár Mihályné, Marton János, E. Balogh Mihály, Hamza Ferenc, Balogh Imre, R. Balogh Károly, Balogh Erzsike Balla Mihály, R. Balogh Ferenc, Simon Ferenc, Bálint Gabi, Simon Teréz, Bunta Eszter és R. Balogh Juliska. Az előadás szép nézőközönség előtt nyílt udvaron folyt le általános jókedv és lelkesedés közben a végeredményben mind erkölcsi, mind anyagi tekintetben, szép sikerről lehet beszámolni, amely a kitartóan fáradozó derék mükedvelők igyekezetén kívül Masztiss János tanító-karmesternek, mint rendezőnek köszönhető. A tiszta jövedelem ez egyház pénztára javára és az énekkar alapjának gyarapítására fordított.

A HOMORÓDALMASI ORBAN BALÁZS BARLANG. A régóta ismert, de soha eléggő meg nem becsült közkincsünk a természeti csodák egyik leg szebb értéke Orbán Balázs nemes emlékének megünneplése alkalmával végre az érdeklődés középpontjába került. A brassói turista egyesület „Erdélyi Turista” c. lapjában merült fel először a gondolat, hogy Orbán Balásznak a Székelyföld leírójának emlékét legstílszerűbben úgy lehetne megörökíteni, ha az almási barlangot az Ó novéről neveznék el s egyben emléktáblával jelölnék meg. A gondolat megértésre talált, mert hisz ép a Székelyföldet járó s minden után érdeklődő turisták tudják megbecsülni azokat a nélkülözhetetlen adatokat, amelyeket a hatalmas aranyu munka bőkezűen szolgáltat minden érdeklődőknek. A kivételben s az ünnepegy meg-

rendezésében a környékbeliek közül a vargyasi Dávid Ferenc-Egylet vette ki a részt. Az emléktábla leleplezése jun. 14-én történt meg. A szerény ünneplés keretei a környék felvonulása által nem remélt méretékké nőtte ki. E vidék által soha nem látott embertömeg lepte be a környék minden részét s a tartalmas műsor méltóan emelte az ünnepi hangulatot. A vargyasi zenekar után Puskás alelnök nyitja meg az ünnepet. Emlékbeszédet Bányai János tart, majd a brassóiak népszerű képviselője, Szabó Béni a szülőföldjükről elszakadtak érzelmeit tolmácsolta. — Farcádi alkalmi költeményei, majd a Nyikó menti nóták Horváth gyűjtéséből és előadásában, a lövéteiek tánca adnak jellegzetes székely izt a műsornak. A vargyasiak dalárdája Kiss Károly és a Székely Dal-Egylet Kiss Elek vezetése alatt szolgáltattak méltó keretet az ünnepegyhez.

ORGONASZENTELES ÁKOSON. Az ákosi Ref. Nőszövetség két évi fáradságos munkával előteremtette a szükséges összeget, hogy templomának orgonáját kijavíttathassa. Az orgona javítását Wegenstein temesvári gyáros végezte el nagy szakértelemmel. A kijavított orgona felszentelése ünnepélyes istentisztelet keretében történt meg. Beszédet tartottak Nagy Gusztáv krasznamihályfalvi és Kürthy Zoltán ákosi lelkész. Török Ferenc kántor tanító művészi orgonajátékával gyönyörködtette az áhítatos közönséget. Az ünnepséget táncmulatság követte.

PAPI JUBILEUM. A recsenyédi unitárius hívek szép ünneplésben részesítették lelkipásztorukat, Gál Józsefet. Gál József ugyanis most töltötte be Recsenyében szolgálatának 40-ik esztendejét. Az ünnepség rendezését Dombi Mózes énekvezér szervezte meg és ünnepi istentisztelet keretébe iktatta be. A rendes istentisztelet végén Máthé István keblt tanácsos a polgári község, Ráduly József a Gazdakör, Ráduly Józsefné a Nőegylet, Máthé Dénes az iskolás gyermekek né-

vében üdvözölték a derék lelkipásztort. Fekete Pálné és Fodor Eszter szép virágcsokrot nyújtottak és szeretett lelkészüknek. Az ünnepséget Homoródszentpál költői lelkületű papjának, Vári Domokosnak beszéde fejezte be.

UJRAÉLEDT AZ UNITÁRIUS EGYHAZ VERESPATAKON. A havasok között fekvő Verespatakon az unitárius egyház 44 esztendeig halódott. Most Nagy Domokos személyében minden áldozatra kész ifju lelkész kapott az egyház, aki életcéljául tűzte ki, hogy a verespataki magyarságot megmenti a végpusztulástól. Már rendeztek is a verespataki magyarok egy jól sikerült estélyt és ennek keretében bebizonyították a férfi szereplők, hogy nemcsak a hegyek mélyén értenek a sziklák ostromlásához, hanem szerepeikben is kitűnően megállják helyüket. Az estély keretében színpadra került Péterfy Gyula: Piros rózsá, fehér rózsá című 3 felvonásos népszínműve. Szerepeltek: Székely Jánosné, Drumus Sándorné, Székely Ferencné, Székely Pálné, Gál Margit, Dávid Terka, Dávid Irén, Ebergényi Zelma, Gruber Sándor, Ebergényi Károly, Székely Ferenc, Székely Pál, Székely P. Sándor, Ebergényi Ferenc, Székely Gyula, ifj. Bartha Sándor, Gruber Katus és Székely Laci. Előadás után reggelig tartó táncmulatság következett.

ÖNKÉPZŐKÖRI-ELET VÁRFALVAN. A várfalvi Iparos Önképzőkör mind erkölcsileg, mind anyagilag jól sikerült színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett könyvtár-alapja javára. Színpadra került: Simon József rendezésében Berczik Árpád: Paraszt-kisasszony című népszínműve. A szereplők mindannyian a közönség általános tetszését érdemelték ki. Szerepeltek: Ekárt Gyula, Nagy Aranka, Szabó Sándorné, Arkósi Sándor, Pálfi Miklós, Pálfi Károly, Dénes András, Gál Irénke, Szász Mózes, Szabó Sándor, Pálfi Tamás, Simon Jolán, Vagyas Erzsé, Vagyas Kati, Létai Aranka. A szünetekben Sipo Klárka tordai vendég magyar népdalok előadásával gyönyörködtette a közönséget.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Aratási gondok.

Előző számunkban arról értekeztünk, hogy mikor alkalmas a gabona az aratásra? Megállapítottuk azt, hogy a gabonát akkor kell aratni, amikor az ugynevezett *sárga* vagy *viasz érés* állapotában van. Az aratás kérdéseit azonban ezzel a megállapítással nem merítettük ki!

A mult számban előadottakból azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy az aratásnak nem szabad hosszú ideig tartani. A búza és más szalmás gabonák ugyanis a sárga érés állapotából nagyon hamar átmennek a teljes és tulérés állapotába. Ha tehát valamely gabona táblának olyan kis erővel állunk neki, hogy annak aratása napokig eltart, könnyen megtörténik, hogy a sárga érésben lévő gabona tulérik és az aratást csak nagy kárral tudjuk befejezni. Ujból rá kell itt mutatnunk arra az előnyre, ami a kaszával való aratásból származik. A szakértelemmel végzett kaszával való aratás félannyiba sem kerül, mint a sarlózás, nem is szólva arról, hogy a kaszával végzett aratás annyira szapora, hogy kiszáradánál teljesen kizártnak tekinthető a kaszával aratott gabonátábla tulérése.

Bármivel is aratunk azonban, aratás előtt végezzünk számítást és olyan számban állítsuk be az aratókat az aratandó gabona táblába, hogy azt a teljes érés előtt már learathassuk.

A learatott gabonát kévékbe szokás kötni, hogy a szemek ily módon tovább érjenek és a cséplést tökéletesen lehessen elvégezni. Rá kell mutatnunk itt arra a rossz szokásra, hogy legtöbb helyen az árpát rendjén hagyják és köztözetlenül hordják be és csépelik el. Ezen a szokáson változtatni kell, mert az ideai árpa árok megmutatták — hiszen a sörárpa drágább volt mint a búza — hogy érdemes az árpát is felkötözni. Az aratók a kévéket jó erősen kötözzék össze, nehogy azok hordás

alkalmával szétbomoljanak. A kereszteteket (fál kalangyákat) gondosan kell összerakni, hogy az eső ne tegyen kárt a learatott gabonában. Szeles időben meg kell nézni, hogy a szél nem szórta-e szét a kereszteteket, ha baj van, ujból össze kell rakni azokat. Esős időben sor kerülhet arra, hogy a kereszteteket meg kell bontani és a kévéket szárítani kell, különben a gabona kicsirázik.

A kévék ne legyenek nagyok, különösen hogyha gyomos és füves volt a gabona. Az ilyen kévék ugyanis nehezen száradnak ki és esős idő esetén könnyen megfűllednek. Helyes, ha a nagyon gazos gabonát néhány óráig markokban hagyjuk száradni, mert így nagyobb károsodásnak vesszük elejét.

A kereszteteket rakjuk a tarlón szépen sorjába, hogy közöttük a *tarlőhántást* el lehessen végezni. Erről a szántási módról sokszor irtunk. E helyen is rá kell mutatnunk azonban, hogy a talaj nedvességének megőrzésére és gyomirtásra ez a legcélravezetőbb eljárás. A tarlőhántást sekélyen kell végezni, az ekét alig eresztjük le 3—4 centiméter mélyen. A gyommagvak ugyanis ha mélyebbre kerülnek a földbe, nem csiráznak ki, hanem több évig megtartják csiraképességüket és valamelyik következő szántással felkerülve a termőföld felső rétegébe, elgyomosítják a szántót. Ha valakinek tárcsás boronája van és nincs elegendő ideje vagy igaereje arra, hogy a tarlőhántást elvégezze, úgy járassa meg alaposan a tarlót hosszába és keresztbe, sulyokkal jól megterhelte tárcsás boronával, mert ezzel is olyanforma munkát végez, mint a tarlőhántással.

A learatott és keresztbe rakott gabonát csak akkor szabad behordani és asztagba rakni, amikor tökéletesen ki van száradva.

T. E.

IPARI ROVAT

Figyelemre méltó sorok.

Nagy János székelyudvari cipésmester a Kolozsvári megjelenő cipészek szaklapjában „Mi okozza a kisipar válságát?” címen érdekes cikket ír. A cikkből a következő sorokat ragadjuk ki:

„A kisipar válságának legfőbb oka a mezőgazdák leszegényedése, fogyasztóképessegük elvesztése. A kisipar termelése évszázadokon keresztül belekapcsolódott a mezőgazdák fogyasztóképesseibe. Ezen alapultak kereseti viszonyai, megélhetésének lehetőségei. Egy tekintet gazdasági helyzetünkre világosan igazolja, hogy a mezőgazdák életheletősége leromlott, vásárlóképessegük a legkisebbre csökkent és ezzel kapcsolatban a kisipar zonytalan helyzetbe sodródott. Ha az állam a kellő időben nem ismeri fel a gazdák veszélyes helyzetét, nem jön gyors segítséggel, nem nyúl a gazdák fölé, maga alá temeti az ország kisiparát, amelynek évszázadokon keresztül éltető ereje a mezőgazdák vásárlóképessege volt.”

Ezeket az okos szavakat nekünk ajánljuk figyelmébe, akik még ma is hangoztatják, hogy az iparos és gazda érdekai nem egyeztethetők össze!

Temesváron erőyes rendszámkelyeket fogantatosítanak a kontár iparosok ellen.

Temesvár iparosainak régi panasza, hogy kereseti lehetőségeiket nagymértékben rontja a kontár iparosok versenye. A kontár iparosok üzletet nem tartanak, adót nem fizetnek és természetesen az árut olcsóan tudják előállítani, mint

az iparukat törvényes alapon folytató és közterheket viselő iparosok.

A temesvári iparosok egyesülete ezért panasszal fordult a temesvári városi tanácshoz, hogy a kontár iparosok működését tegye lehetetlenné. A város állandó választmánya az iparosok kérelmére a következő határozatot hozta:

1. A város és a városi vállalatok a jövőben a legkisebb munkát is csak olyan iparossal végeztethetik, akinek iparigazolványuk van.

2. A város ipari osztályát utasítják, hogy minden egyes esetben vizsgálja felül a temesvári iparosok részéről beérke-

zett panaszokat, amelyek a kontárók működését illeti és szigoruan is járjon el ellenük.

3. A rendőrkveszturát felkéri, hogy két rendőrtisztet bocsásson a városi iparügyi osztály állandó rendelkezésére, hogy a kontárók ellenőrzése hatásos módon történhessék.

A temesvári iparosok remélik, hogy a városi határozat után sikerülni fog a kontár iparosok letörése. Iparos társadalmunk megmentése érdekében jó volna, ha a temesvári példát másutt is, különösen pedig falvakban követnék, mert csak így lehetne az iparengedéllyel rendelkező iparosok helyzetén könnyíteni.

Jutalomkönyv akciónk.

Folytatjuk jutalomkönyv akciónk adományozóinak névsorát. Gyulafehérvári ref. elemi iskola 293, harii ref. lelkészi hivatal 220, gyűjtötte Kis Ferenc, hidvégi Tóth István főintéző 1000, hidvégi ref. nőszövetség 509, gyűjtötte Lőrinczi Árpád, hodgyai ref. nőszövetség 630, jeddi ref. elemi iskola 250, jánosfalvai unitár. egyház 102, gyűjtötte Sigmond József lelkész, kékesi ref. elemi iskola 347, Kerélszentpál gr. Haller István 600, kisjenői róm. kath. elemi iskola 609, kilyénfalvi róm. kath. iskola 350, Kisiratos 330, kóródszentmártoni Ref. Nőszöv. 186, gyűjtötte Benedek Ferenc, kozmási róm. kath. el. iskola 226, gyűjtötte Kömény Gyula tanító, lozsádi ref. egyház 537, lukafalvi ref. elemi iskola 408, lupényi ref. egyház 1035, magyarsárosi unitár. egyház 503, gyűjtötte Székely Tibamér, máréfalvai Hitelszövetkezet 603, marosludasi ref. iskola 820, gyűjtötte Nagy Kálmán, marosjárai ref. elemi iskola 100, gyűjtötte Kelemen Jonó, marosvécei ref. egyház 430, gyűjtötte Abrahám Ödön, málnási ref. elemi iskola 600, magyarláposi róm. kath. elemi iskola 400, nagybányai ref. egyház 678, nagyági

róm. kath. egyház 500, nagyenyedi róm. kath. elemi iskola 1825, nagyenyedi Ref. Tanítóképző Intézet 147, gyűjtötte Cséfi igazgató, nagyszabeni róm. kath. iskola 450, nagysajói Ref. Népszövetség 200, gyűjtötte Dósa Dánielné, nagysajói Ref. Népszövetség 515, Petroszény 157, gyűjtötte Simon Ferenc, Radnót község 767, gyűjtötte Kovács Tamás, radnóti elemi iskola 450, szatmári ref. egyház 480, szászvárosi ref. elemi iskola 810, Szászváros 685, szászvárosi Ref. Népszövetség 1012, szalacsi ref. elemi iskola 199, segesvári ref. elemi iskola 1848, székelydályai Ref. Nőszövetség 212, sepsiszentkirályi unit. egyház 115, széri ref. egyház és iskola 110 és 72, székelyudvarhelyi unitár. egyház 908, székelykereszturi unitár. elemi iskola 511, székelykövesdi ref. elemi iskola 1440, szépvízi róm. kath. egyház 410, szilágynagyfalui ref. elemi iskola 410, tenkei ref. elemi iskola 980, tövisi róm. kath. egyház 860, temesvári Orsz. Magyar Párt tagozata 1681, türkösi róm. kath. egyház 303, gyűjtötte Márton Mózes, vajdahunyadi róm. kath. iskola 890, vulkányi Ref. Népszövetség 206, zalatnai ref. egyház 358 lej.

MULATTATÓ

MEGÜZENEM A RÓZSÁMNAK...

Megüzenem a rózsámnak:

Jóra fordul minden bánatl.

Megüzenem szép szavakban,

De nem tudom, kire bizzam?

Galamb nem megy a párjától,

Hollómadár mindig gyászol,

Szajkó nem tart semmi titkot,

A bagoly meg csunyán vinnyog.

Rábizom a pacsirtára,

Isten dalos madarára:

Repüljön fel előbb véle

A ragyogó, tiszta légbe,

S fenn a fényben ringatózva

Ugy zengje le, úgy dalolja —

Mintha az én üzenetem

Égből hulló áldás volna...

Endrödi Sándor.

A kis kuruc.

Több mint kétszáz esztendeje történt, hogy Thököly Imre fegyvert fogott a magyar szabadságért. Diadalmas harcok között Füleket is visszafoglalta a labancoktól.

Kuruc fészek lett ezután a vár. Itt kiáltották ki Thökölyt magyar királlyá. De ő nem fogadta el a koronát, mert Magyarországnak volt már törvényes királya: Lipót. Akkor aztán kikiáltották erdélyi fejedelemmé. Ezt elfogadta. Erdélynek nem volt fejedelme.

Ilyen nevezetes vár volt akkor Füle.

Hej, sajnálták is a régebbi gazdáik nagyon!

Mikor legjobban sopánkodott a haditanács, csak feláll egy Prmesk nevű cseh kapitány s így szól:

— Sohse búsuljanak, generális uraim, visszafoglalom én a füleki várat!

— Hogy-hogy?

— Felöltözöm tót szekeresnek. Bort viszek, leitatom őket. Ugy sincs ott most egyéb, csak egy pár kuruc várörzö. Hát én éjjel megnyitom a kaput, akkorra odaér a barátom, Sztrapaeska, a csapatával. Mintha már a miénk is volna a vár!

— No, kapitány, ez jó lesz, ha jó lesz!

A füleki huszárok nem is sejtették, mit főz nekik az ellenség.

Leereszkedtek a völgybe s paripáikra vigan nyargalásztak. Az úton egy kistűt találtak.

— Hogy hívnak! — kérdé egyikük.

— Balázsnak.

— Micsoda Balázsnak!

— Törökverő Magyar Balázsnak.

— Hol vetted ezt a szép nevet!

— Onnan, hogy az édesapám igaz magyar juhász, aki tizenkét törökkel küzdött meg, mikor a nyáját el akarták hajtani.

— Derék ember az apád! Hát te szeretnél-e vitéz lenni!

— Szeretnék bizony! A labancok elfogták az édesapámat és azt sem tudjuk, hol raboskodik szegény. Őt szeretném kiszabadítani.

— Hány esztendő vagy!

— Tíz.

— No, akkor várhatsz még tíz esztendő, akkor légy vitéz!

— Bizony nem várok én, mert most tudnék a vitézeknek segíteni!

— Mit tudnál, te kis mókus!

— Fényesíteném a kardjukat és vigyáznék éjjel, hogy baj ne legyen.

— No, kis öcsém, akkor csapj fel! Hová derék kis legényre mindig szükségünk van.

A csöpp Balázs a huszár vasmarkába csapott picit tenyerével.

Felvitték a várba, ahol éppen nagy mulatság volt. Már ott volt a tótnak öltözött Prmesk, bekéredzkedett a szekérével. Bort hozott és igen olcsón adta. A magyarok csak ugyan tótnak nézték a cseh kapitányt és így szívesen fogadták. Azt hitték nincs közel ellenség; elkezdtek hát vigadni. Vigan voltak kint Prmesk, a szekere.

Balázs ágya lörés alatt volt egy fülkében. Nem tudott aludni. Büszke volt nagyon, hogy ő most már vitéz. A vitézek ugyanis szeretettel fogadták s mindjárt ruhát is szabattak neki. Ugy érezte, hogy meg kell szolgálni őket. Kinézett a távolba s vigyázott. De sötét volt a rettentő sötétség s nem látott az orránál tovább. Hanem a hallása olyan éles volt, mint a nyulé. Egyszerre a szívébe nyilalt valami. Távolról lódobogást hallott.

— Ez ellenség lehet — gondolta.

Hamar kiszökött az udvarra. Már először jól megvizsgált nappal mindent, hogy ismét a vár minden zeg-zugát.

Mezitláb, nesztelenül ment előre s csak hamar a szekérhez ért. Megdöbbenve látta, hogy a vendég nem fekszik benne.

Ebben a pillanatban megértette, hogy mi történik.

— Áruló, áruló! — suttogta. — Áruló van a várban!

Ugy érezte, hogy rajta áll az egész vár sorsülete, élete. A kis gyermek fölemelte fejét. Szeszorította parányi öklét s villogó szemmel kereste a sötétben: merre van az áruló? Óratosan sietett a kapu felé. A felső kapu zárva állott s az örök a földön feküdtek. Balázs megijedt, hogy talán halottak. De egy percnyi figyelés után hallotta a lélekzetüket. Csak elaludtak. Bizony nem lett volna szabad történni.

Kisurrant Balázs a kapun s lefelé haladt a meredek várudvaron. Az alsó kapunál iszorodva látta, hogy a szekeres éppen az egyik áruló katonára hajol és kiveszi zsebéből a kapukulcsot.

Balásznak a vére is megfagyott.
— A kaput akarja kinyitni! Hamar a harangot!

A harang éppen a kapunál volt, odaröppent, megkapta a harang kötelét s teljes erővel megrántotta. Erre Prmesk kapitány úgy megijedt, hogy kiejtette kezéből a kulcsot. Balázs villámgyorsan felkapta s lélekszakadva

futott vele vissza a felső kapuhoz. Most eszmélt fel a kém. Meglátta a kis gyermeket s utána rohant. Balázs beugrott a felső kapun s azt nagy erőfeszítéssel becsapta maga után.

Vitézek lepték el a várudvart. A várnagy is odafutott. A szolgák fáklyát hoztak.

— Mi az? Mi történt?

— Vitéz várnagy uram, áruló van a várban! Ellenség a kapu előtt! De itt a kulcs...

— Ember a lelked is, fiam! — kiáltott a várnagy. — Te vagy a hős! Te mentetted meg Fülek várát! Jóvá tetted, amit mi hibáztunk! Legyen jutalmul a tied, amit csak kívánsz.

— Nem kell nekem semmi. Hadd legyen én ezután is a vár kis katonája! Csak azt kérem, fogjanak el nekem kelmetek valami generálist, hadd váltsam ki rajta édesapámat a fogságból.

— Éljen! — kiáltották a vitézek.

Azután Prmesk kapitány uramon kiváltották Balázs édesapját.

Ilyen hőstettet vitt véghez egy tízeszentes kis fiú!

Hát még később! Mert ő lett Rákóczi Ferencnek egyik legvitézebb katonája! Sohasem feledte el, hogy egy percre sem szabad elbódulnia annak, akinek az a kötelessége, hogy éberem öröködjék.

Móricz Zsigmond.

Apróságok * Adomák

Gyógyító villámesapás.

Az indiai Bengáliában, Gutama faluban a villám beütött egy mohamedán kunyhójába és megölt egy fiút. A villámesapás érintette a fiu apját is, aki már több óta teljes bénaságban szenvedett és egyetlen tagját sem tudta mozditani. A rendkívül erős áram azonnal meggyógyította az apa bénaságát, úgy hogy most járni tud és teljesen egészséges.

Ha késik a vonat...

— Miután a varróteremben megverte a panaszost és kiment, miért jött újra vissza s miért látta a sértettet újból ültelgelni?
— Azért bíró ur, mert késelt!

Tanácsadó

Minden tanácskerő levélhez mellékelendő 20 lej.

S. L. A narancsfát nem szokták oltani, hanem csak magról nevelik. Mást nem ajánlhatunk, mint a fa gondos ápolását. Ha van üvegháza, akkor abban idővel bizonyára fog virágozni és talán termést is fog hozni, de a gyümölcs nem lesz nagyon értékes, mert a mi éghajlatunk nem felel meg a narancsfának és az üvegházi gyümölcs nem olyan, mint pl. az olaszországi.

T. P. Levelére válaszolva értesítjük, hogy a népet első sorban az őszi kikirics magjának gyűjtésére kellene biztatni, mert ebből nagy mennyiségre van szükség. Most rétkaszálás idején kell a kikirics tokjait a réten összeszedni, a napon kiteríteni, hogy magja érjen meg teljesen, azu-

tán pedig ki kell csépelni a magot. A kicsévelt magot kirostáljuk és a tiszta magot elterítjük vékonyan, hogy megszáradjon és meg ne penészedjék. A száraz érett magot kg-ként itt Kolozsvárt 40 Leuért vesszük át.

A hársfavirágot megszáritva 25 L-vel váltjuk be, míg a pukantólevél beváltási ára 8 Lei. Mindezek fix árak és mindezek a gyógynövények akármilyen mennyiségben kerülnek beváltásra. A levelében említett többi gyógynövények már idejüket multák.

Dr. P. B.

I. D. Mivel kérdése közérdekű, a választ a lapban adjuk meg. A házi tücsök elég kellemetlen lakótársunk, a melytől nehezen tudunk szabadulni. Földszintes lakásokba könnyen beveszi magát. Kipusztítása nehezen sikerül, mert bajos hozzáférni. Ha rátalálunk a buvóhelyére, akkor rejtékhelyének a nyílásába friss

rovarport fujtatunk. A rovarport a *dalmát rovarirtó növény* (Pyrethrum cinerariaefolium) virágainak finomra őrölt porából készítünk. Ezt a növényt tanácsos kertben termesztetni, hogy rovarirtó célokra használhassuk. Friss magja kolozsvári gyógynövénytelepen kapható. Ezen kívül meg lehet próbálni az irtási eljárást, amit a svábbogár ellen szoktak alkalmazni. Ez abból áll, éjjelre kifesszük a következő csalátket: Főtt borsóból pépet készítünk, a mihez egy kevés zsiradékot keverünk és egy kevés sört öntünk hozzá. Ehhez a péphez 2 rész boraxot és egy rész szalicilsavat adunk, t. i. 3 rész péphez egy részt a borax-szalicilkeverékből adunk. Ezt a csalátket éjjelként kirakjuk apró csomókakban olyan helyekre, ahol a tücsök éjjelként megfordulhat. Természetesen ilyenkor ne legyen azon tájon másféle élelmiszer.

P. B.

Aggódo apa. A szomorúan végződő vesztés esetét mérlegelve tudni kell, hogy a szerencsétlenül járt gyermek kezének pusztja érintése még nem rejt veszélyt magában, ellenben, ha pl. körmével sérülést ejtett valamilyen gyermek bőrén s azon sérülésbe a gyermek nyála belejutott az esetleg közösen elfogyasztott étel után, úgy indokolt a Pasteur-intézetbe való beszállítás. Ha gyanu merül el mások arra, hogy valamely állat, pl. kutya, macska, ló, öszvér, stb. vesztésben megbetegedett, feltétlenül állatorvos tanácsát kell kikérni véleményadásra. Mi a hír levelének kelte óta a Pasteur-intézetbe szállított 7 egyénről? A vesztésre nem minden ember és nem minden állat fogékony, ott is van kivétel, mint minden más fertőző betegségnél. Sorait várom.

Dr. G. E.

K. J. I. Az Erdélyi Magyar Földhitelintézet ügyében még most sem tudunk érdemleges választ adni, hogy mikor kezdi meg működését. Ugyanis 20 millió lej alaptőkével indulna meg, azonban ezen összegnek csak egy része van még befizetve s addig természetesen nem indulhat meg, amíg a teljes összeg nincsen birtokukban. Ha valami kedvező esemény történik ezen ügyben,

akkor arról olvasóinkat lapunkban tájékoztatni fogjuk. Ez nem jelenti azt, hogy minden kilátás megszűnt az intézmény felállítására, hanem csupán azt, hogy a súlyos gazdasági és pénzügyi helyzet miatt az előirányzott összegeket a részvényjegyzők még nem tudták befizetni.

2. Ha a kisajátítási eljárás megtörtént és, a határozat jogerős, Ön tartozik átadni a földet. Ha a föld telekkönyvi joga már meg is változott, úgy az átadást az is követelheti, aki a telekkönyvi új tulajdonos. Tehát a telekkönyvi állapot szerint kell átadni az ingatlant.

„Dolor”. Ha a szomszéd nem akarja elismerni az Ön által hirdetett állapotot, úgy a leghelyesebb tulajdonjog iránti pert tenni folyamatba.

Szerkesztői üzenetek

A hátrálékos előfizetőink felszólítását tovább folytatjuk s felkérjük előfizetőinket, hogy a megküldött postautalvány felhasználásával küldjék be az ott feltüntetett összeget. Ugyanis a mai nehéz gazdasági és pénzügyi helyzet miatt csak a legnagyobb nehézséggel tudjuk lapunkat fenntartani s előfizetőink is jól tudják, hogy lehetetlen hosszabb ideig tartó haladékok adni. Ha minden előfizetőnk átérzné, hogy mennyire fontos a saját előfizetési díjának a beküldése, nem kellene senkit sem külön felszólítani, hanem minden figyelmetlenül nélkül is pontosan eleget tennének fizetési kötelezettségeiknek. Bizunk előfizetőink belátásában, bár tudjuk, hogy még azt a kis összeget is nehéz összehozni, de valahogy módot találnak tartozásaik kifizetésére, mert mi csak az előfizetőinkben bízhatunk és csak az ő segítségükkel tudjuk lapunk fennmaradását biztosítani.

Sz. I. Magyaró, G. E. Nyárádszentbenedek, K. I. Fehéregyháza, Sch. F. Csalános, Sz. L. Pankota, N. M. Szinérváralja, G. B. Csikszentkirály, D. A. Biharfőlegyháza.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. I. Már több ízben megirtuk, hogyha sorsjegyet akarnak vásárolni, előbb kérjék ki a mi véleményünket, mert a legtöbb esetben rosszul járnak. Az említett bank létezik s jelenleg is működik. Hogy a befizetett pénze biztos helyen van-e, arról nézve egyelőre nem tudunk válaszolni.

Sch. I.-né. A küldött növény a gyöngyajak (Leonurus cardica). A nép helyenkint „libajáb”-nak, mások meg „fekete csalán”-nak nevezik, mert a csalán között terem.

Róm. Kath. Népszövegség, Csikcsobotfalva. Beküldött tudósításuk közelebbről közlésre kerül lapunkban. A beküldött képet a „Magyar Nép”-ben nem tudjuk közreadni. Lapunk előállításáért ugyanis körforgó gépen történik. Ez a gép fényképeket nem tud sokszorosítani.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: **B. J.-né** Torockó 200 (r. 1932 márc. 1-ig), **S. L.** Csombord 175, **Hangya Szapáriliget** 175, **H. S. Bokszeg** 175, **M. P.-né** 110, **R. K. Világos** 175, **K. S. Torda** 100 (r. 1931 aug. 1-ig), **N. F. Érolasz** 175, **Hitelszövetkezet Margitta** 779, **Sz. Gy. Tóli** 205, **G. J. Berettyószéplak** 95, **K. J. Arpád** 175, **Kath. Olvasókör** 175, **B. G. Micske** 95, **B. K. Hegyközségek** 175, **S. G. Erdőgyarak** 175, **B. I. Belényes** 175, **F. Gy. Zajzon** 160, **Sz. I. Botfalva** 175, **L. Gy. Csikszereda** 175, **ifj. F. J. Karcfalva** 170, **ifj. D. K. Csikcsobotfalva** 175, **I. J. Csikdánfalva** 175, **Zs. B. Csikdánfalva** 175, **M. L. Gyimesfelsőlök** 175, **J. I. Csikszentkirály** 175, **A. J. Karcfalva** 175, **B. V. Csikszenttamás** 175 lej.

A szerkesztőért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi FERENC JÓZSEF vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

A nyilvánossági joggal bíró marosvásárhelyi róm. kath. főgimnáziummal kapcsolatos fiúnevelőintézetben jelentkezni lehet jul. 20-ig. Ellátási díj az egész isk. évre készpénzben 8800 leu; gimnáziumi díj (beiratási díj 665, tandíj 900, fenntartódíj 2900.) 4365 leu. Tájékoztatót válaszbulyeg ellenében küldi: A Róm. Kath. Fiúnevelőintézet Igazgatósága Tg.-Mures-Marosvásárhely. Str. Mihai Viteazul (Klastrom-utca.) 16.

Látható írású írógép 4500 lej. Aquarium, aranyhalat, kanarít szállít. Femina, Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 22.

Felvétel a tanítóképzőből A csikszeredai r. kath. tanítóképzőbe a középiskola alsó tagozatát végzett tanulókat felvesz az intézet igazgatósága. Az intézetben internátus is van, ahol a tanulók gondos nevelésben s mértékelt díjért teljes ellátásban részesülnek. Az felvétel iránti kérelmet az intézet igazgatóságához (Mercuria-Ciuc-Csikszereda) kell benyújtani. Mellékelendők születési anyakönyvi kivonat, keresztlevél, állampolgársági, orvosi, oltási bizonyítvány és a gimn. III. osztály elvégzéséről szóló abszolváló bizonyítvány. Az iskolai év elején minden növendék felvételi vizsgát tesz. Prospektust küld az igazgatóság.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főtér) 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej Diciosánmartin Alba-Julia, Targu-Murash Oredea, Timisoara. (Dés, Dicsoszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.) *orvosi*

Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézelei:

Tordaranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda (Torda), Alsófehérm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár Odorheiu-Székelyudvarhely, Cristur (Székelykeresztúr), Szászrégvényvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Reghin Szászrégen, — Népbank Rt. Hued n, Bánffyhungary és Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla — Szamosújvár. —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasut mellett.

Week-endezők, turisták, cserkészek nagy hasznát látják

Tulogdy:

Turisták és cserkészek című könyvének.

Főbb cikkek:

A turistaság fogalma és feladata. A cserkész története és célja. Felkészülés. Első segélynyújtás. Elelmiszerek, sütés, főzés. A turistáskodás szabályai. Menetelés. A táborozás. Kerékpáros turistaság. A motorkerékpár. Az automobil. A vízi turistaság. A sziklamászás. A téli turistaság és sielés. A téli turistaság. A sielés. A szán. Turaleírások. Turistakalauzok szerkesztése. Turistaalkotások. Turistaegyesületek élete. — Turista muzeumok. A turistaság és az iskola. A turistaság és az idegen forgalom. Turistaság és honismeret. Turista tizparancsolat. Irodalom. Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben

Cluj, Reg. Maria (Deák F.-u.) 1. sz.

A pénz előzetes beküldésére portómentesen küldjük.

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen a „MAGYAR NÉP”-ben!

Folytassuk a gyümölcspermetezést

Ha folt- és féregmentes termést akar augusztus elejéig kéthetenként kell permetezni

Sulfarol-Arzola keverékkel.

100 liter vízbe 1 kg. gálic, 1 kg. oltott mész, 1/2 kg. Sulfarol, 1/4 kg. Arzola.

E keverék készen is kapható TUTOKIL néven. Tetveket LIBEX-el állandóan irtjuk.

Prospektus ingyen minden lerakatnál!

Kívánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekezőszereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a „Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselő: Frederic Spodheim és Társa Bucuresti 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

Rendelje meg a

Pásztorújság

Literáriumi folyóirat-ot

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!

Emberek!

25.000 drb. kaszát kell eladnom, hogy kötelezettségemnek eleget tegyek.

Nektek adom minden hasznomat!

Mert a mai naptól kezdve minden 10 kasza rendelés után 2 drb. kaszát adok jutalmul. 15 drb. rendelésnél pedig 3 drb. kaszát adok jutalmul.

Felkérem minden megbizottamat, hogy kövessen el mindent, és minél több rendelést gyűjtsön.

Aki az idén a legtöbb rendelést gyűjti, de legalább 40 drb. gyűjt, annak jutalma 2000 lei.

A második legtöbb gyűjtőnek aki legalább 30 drb. gyűjt, annak jutalma 1000 lei.

A harmadik legtöbb gyűjtőnek, aki legalább 20 drb. gyűjt, annak jutalma 500 lei.

E három jutalmat, összesen 3500 leit könyveim alapján sorshuzás után a „Magyar Népi” kiadóhivatala fogja eszközölni.

VÉD

JEGY

A Szentháromság kaszák árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 centis
110	115	120	125	130	135	140	145 lei

10 kasza rendelésénél 1 kaszát és 1 követ ingyen küldünk.

Kaszaköveim árát újból leszállítom és most már 10 darabot 200 leiért adok.

Minden egyéb feltétel maradt, mint volt.

KASZATELEP

Oraşul-Nou—Avasujváros, jud. Satu-Mare.

Kaszák minden nagyságban kaphatók!
Balkezes is!

Egyetlen a maga nemében!!

CZELNAI: CUKRÁSZAT ÉS HIDEG BÜFFÉ

140 Lej beküldésére portómentesen szállítjuk

Utánvétellel 20 lejjel több.

Az egyetlen jó büffé és cukrászkönyv.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fiókinftézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh, Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fiókinftézete. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizabély.